

El relat històric completa els facsímils de luxe

El 'Llibre d'estudis' és l'últim complement al volum de col·leccionista 'Andorra Aeterna'

ESTHER JOVER MARTIN
ANDORRA LA VELLA

@estherjoverm

Els primers compradors del volum *Andorra Aeterna*, que pel simbòlic preu de 6.000 euros tenen entre mans facsímils dels documents més importants de la història d'Andorra, ja tenen el lot complet: els responsables de la iniciativa La Biblioteca Impossible van repartir ahir el *Llibre d'estudis*, la part científica de la recerca històrica. «Els facsímils, sense l'explicació, no són res», va comentar ahir l'instigador d'*Andorra Aeterna*, l'emprenedor Miquel Huguet.

El llibre inclou una transcripció literal dels documents, que s'ha encarregat a paleògrafs ja que molts d'ells eren inèdits, una explicació del contingut de cada document i una segona part, intitulada *Història dels andorrans*, escrita per l'historiador Joan Peruga. L'autor va

confessar ahir que la seva intenció a l'hora d'escriure el relat ha estat «pedagògica» i hi ha inclòs «els períodes i les dates clau» de la història del país. Peruga va aprofitar la seva intervenció per recordar que «hem d'extreure lliçons de la història per no repetir-la com un bucle; és molt útil repensar l'experiència històrica».

De moment, el *Llibre d'estudis* només és disponible per als compradors del volum de col·leccionista, perquè és «exclusiu i únic» i, potser, en uns mesos, estarà a la venda per a tots els públics.

40 facsímils de pergami

Andorra Aeterna conté facsímils dels quaranta documents més importants de l'evolució de les Valls d'Andorra, des de la *Carta de Poblament* atorgada pels emperadors Carlemany i Lluís el Pladós als andorrans l'any 805 fins al *Tractat del Pont dels Escalls* que va posar fi a la revolució de

► Els compradors del volum 'Andorra Aeterna' van recollir ahir el seu exemplar del 'Llibre d'estudis'.

Joan Peruga ha escrit 'Història dels andorrans' amb voluntat «pedagògica»

1881, firmat a Escaldes el 10 de juny de 1881. Tampoc hi falten els dos *Pariatges*, de 1278 i 1288; el *Manual Digest* (1748), d'Antoni Fiter i Rossell, i el *Polítar andorrà* (1763), d'Antoni Puig. La recerca s'ha realitzat en una vuitena d'arxius d'Andorra, Catalunya i França i ha permès localitzar documents inèdits com els capitols matrimonials establerts entre les cases del comtat de Folx i el vescomtat de Castellbò, un casament, celebrat a Tarascó el 10 de gener de 1202.

El volum de luxe s'ha treballat a mà, seguint les tècniques tradicionals medievals: coberta de pell de xai sobre taula de fusta i de pergami per a l'enquadernació, i confecció i manipulació manual i envelliment artesà dels documents. «Fins i tot hem utilitzat tres tipus diferents de pergami, els mateixos que s'utilitzaven segons l'època. Els documents són idèntics als originals, fins i tot en pes i color».

Un luxe per a uns pocs. ■